

pomagalo. Benkovič in njegovi pajdaši so se moralni že opetovano prepričati, da velja zanje istotako postava, kakor za vse druge državljane. Benkovič je poskusil z raznimi, večinoma skozinskozlaganimi interpelacijami v državni zbornici umazati mestno gospodarstvo in mestno policijo v Brežicah. Kdor ve, kako težka je rayno v Brežicah policijska služba, bode Benkovičeve postopanje gotovo obsojal. Kar je bilo v omenjenih interpelacijah popisanega, je bilo vse od začetka pa do konca zlagano. Benkoviča se seveda za te laži ni moglo za ušesa prijeti, kajti on je poslanec in kot tak — nedotakljiv, razven če se ga dotakne s pasjim bičom. Prijevo se je torej v prvi vrsti Benkovičeve pajdaše in pomagače.

Med temi Benkovičevimi pomagači se zlasti odlikuje večni jurist A g r e ž. Mož je že precej v letih, ali pomiril se se ni. O njegovih ne preveč lepih lastnostih smo že svoj čas govorili. Ta Agrež je svoj čas sklical župane brežiškega okraja v svojo pisarno in je od njih zahteval, da se podpišejo na neko čečkarijo, s katero je hotel Benkovič umazati brežiško policijo. Pri temu je Agrež na prav nečuvani način psoval policijo, dejal, da „pretepava“, „pobjaja“, „kolje“, „bode“, kmete itd. Vsled tega je policija Agreža zaradi žaljenja časti tožila. Pri sodniji se je dognalo, da je bil Agrež že opetovano predkazovan. Zlasti dve njegovih predkazni stari zanimivi: 9. marca 1877 je bil obsojen Agrež od brigadske sodnije v Trentu zaradi tativne po §§ 732, 733, 735, 94 in 98 v. k. p. na degradiranje in na 4 meseca strogega zapora z dvema postoma na teden. Dne 26. marca 1881 pa ga je obosidila stacijska sodnija v Serajevi zaradi zločina poneverjenja po §§ 35, 48, 92 in 475 v. k. p. na degradiranje ter 3 meseci ječe, 2 posta na teden in poedini zapor prvih in zadnjih 14 dni. Tak gospod je torej vrhovni general Benkovičeve armade v Brežicah. Pri sodniji je Agrež po svojem zastopniku milo prosačil, naj se „zglighajo“. Ali do tega ni prišlo. Dokazov ni imel nobenih za svoje laži. Zato je bil tudi obsojen na 14 dni zapora z dvema postoma vsak teden ... To je pač sitno, kaj, gospodine Agrež? 14 dni v luknjo, — kdo bode pa ljudi na Benko-Cvenkovičeve limanice vabil, kdo bode dopise pisaril, nepostavno „Stražo“ izdajal, interpelacije koval? Oj Benkovič, tvoj Agrež gre v luknjo! ... Nadaljevali bodoemo to povest prihodnji!

(Prihodnji naprej.)

Novice.

Naše tožbe. Kakor znano, pričeli so prvaki v zadnjem času naš list tožariti. Mislili so pač, da bodojo z neumestnimi tožbami zamazili resnici usta. Pa se prokleto motijo. Kar mi pišemo, za tem tudi stojimo in to zamoremo zastopati tudi povsod, pa čeprav pred sodnino. In zato se prvaki tudi večidel pravočasno zborijo in potegnejo tožbo po navadi pred glavnim razpravo nazaj. Tako je tožil n. p. znani „profesor“ Zelenik v Ptiju našega urednika Linharta. Stvar bi morala priti že zadnji pred porotnike, ali Zelenik jo je zavlekel. Urednik Linhart je ponudil potem za svoje trditve dokaz resnice in so bile tudi njegove priče zaslisané. Teh prič se je menda Zelenik svojo tožbo brezpogojno nazaj potegnil. Zelenik bode moral torej precej visoke sodniške troške plačati, medtem ko se mu urednik Linhart in z njim celi svet prav pošteeno smeje. Buon' appetito, signor professore! — Komaj je bila ta stvar tako prijetno rešena, ko smo že izvedeli o novi proti nam naperjeni tožbi. To pot toži našega urednika Linharta prvaško-klerikalni dr. Janko Brejc v Celovcu. Že pred precej časom je bilo čitati, da nas dr. Brejc toži. In pretekli pondelek je možakar napravil res hišno preiskavo v našem uredništvu, seveda brez pravega uspeha. Dr. Brejc toži našega urednika zaradi nekega očitanja, ki je že leta staro in za katerega se Brejc doslej ni zmenil. Mi smo seveda pripravljeni in se bodoemo znali zagovarjati. Sploh pa kličemo: Le tožite, le tožite nas! S tem se nam vsaj omogoči, da pred sodnijo resnico svojih trditev dokažemo. Upamo, da nas bodojo vsi tisti prvaki tožili, katere smo imeli pod krtaco. Precej je teh poštenjakov in porotniki bodojo imeli veliko opravila. Torej — le tožite!

Prvaško-farški komedijantje. Piše se nam: Stari Rimljani so častili razne bogove in so imeli tudi raznovrstne osebe, ki so opravljale nekako službo svečenikov. Zadnjim zamorejo se pristejeti auguri in haruspici. Prvi so opazovali ptice, ko so plavale v zraku in krožile nad njimi ter so prorokovali iz različnih znamenj bodočnosti. Tudi iz drugih rečij in predmetov so poskusili dokazati to in ono. Drugi so ogledovali drob živalij, koja so bila darovana bogovom. Ti duhovniki, so opazovali nadalje plamen in dim, ko so gorele živali. V starem Simu je danes seveda vse drugače. Tudi drugod so se razmre predragačile. Dandanes imamo prvake, ki hočejo predreti takorekoč z ognjem in mečem ter farške podrepnike, ki nam pravijo o hudiču in pekleniških mukah. To so novodobni auguri in haruspici! Ti nasprotniki, ki hočejo zatreći vse kar je naprednega, farbajo ljudstvo in mu razlagajo kot resnico to, česar pač zares večkrat sami ne verjamejo. Toda prvaško-farški komedijantje skrbijo le za svoj dobiček in ko kričijo „Svoji k svojim“ delajo razdroz in preprič. Požrešni fajmostri in zaljubljeni kaplančki ter za svoj nikdar polni žep skrbeti prvaški dohtorki so napravili ljudem, ki so iskali pri njih pomoč in svet, že vnebovijoče krivice in so pahnili marsikatero bitje v največjo nesrečo. — V našem naprednjaškem taboru je našlo in bode našlo ljudstvo pravo in edino zaslombo — in nikjer drugod! Tem novodobnim augurjem in haruspicom pa veljajo v polnem pomenu Prešernove besede: „Sem videl čisliti le to med vami, kar um slepi z golfsjami, lažami“.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Profesor Zelenik v Ptiju spada med one ljudi, katerim bi morali biti sploh zelo hvaležni. Brez šale, — Zelenik je mož, ki je nam kakor drugim napravil že mnogo veselih trenutkov, mnogo lepih, prijetnih uric, v katerih se pozabi na vse zemeljsko zlo in se smehu daje pravico. Kajti „profesor“ Zelenik ni pisanec in kdor bi to trdil, zapadel bi v zmislil tega in tega paragrafa in bi bil kaznan — najmanje na vislice. Ne, prijatelji, pisanec ni Zelenik. Ali tudi — abstinent ni. On hvala Bogu ne spada med one blidolične gospode, ki pijejo le vodo in jedo le špinaco. Ne, Zelenik ni prijatelj špinace, k več jem pri televiji pečenki jo ima rad. Še manj pa je Zelenik prijatelj vode. Vsa njegova filozofija obsegata stavek: voda še v škornjih ni dobra ... Naj se očita Zeleniku karkoli se mu hoče; tega mu ne sme niti njegov največji sovražnik očitati, da bi bil on krv pomanjkanju vode. Ne, ko bi odločeval Zelenik, stala bi Drava še danes do brega polna. Kajti naš prijatelj Zelenik ima vodo zelo rad, kadar jo — pije kdo drugi. On za svojo osebo pije raje vino. Prav ima, sakrabolt! Vino, dobro, staro vino in mlade babe, to je pol življenja! Vino pije Zelenik rad, hudo rad, — najljubša njegova pesen je in ostane:

„Oče nebeski zdaj,
še en kozarec daj“ ...

Oj vinček, vinček, kako si sladak! ... Mi si torej enkrat za vselej prepovemo, da bi kdo gospoda profesorja Zelenika sumničil, da pije vodo. Ne, on ne, on tega ne stori. Raje si pusti kos za kosom mesa izrezati, kakor da bi vodo pil. Napravite iz Zelenikom karkoli hočete, ali do tega ga ne boste pripravili, da bi vodo pil. Mi sploh mislimo, da pije Zelenik vino iz samega rodoljubka. Kajti rudeča barva je prva v slovenski trobojnici; in zato bi Zelenik zelo rad, ako bi tudi njegov nos tako lepo patriotično rudeč postal ... Mislimo, da smo precej jasno dokazali, da Zelenik ni pisanec. Pa ne samo to! Mi tudi lahko spričamo, da Zelenik sploh nikdar pisan ni. On pije, to je res. Ali pijanci pijejo zato, da bi se opijanili; Zelenik pa pije edino iz rodoljubnega patriottizma. Res je sicer, da so se Zeleniku že marsikaj nože opletale in da mu je bila tudi najširša ulica preozka, — ali pisan ni bil. Res je, da je Zelenik že nekdaj v Halozah klobuk izgubil in ravno tako res je, da se je iz kočije „po turško smejal“, — ali pisan ni bil. Profesor Zelenik — pisan? Kaj pa mislite! Naš vrlji Zelenik je vedno trezen in punktum! On sicer ni abstinent, on pije vino, celo rad ga pije, celo precej vina spije, ali pisan ni. Sploh bi bila nesramnost, tako visokemu gospodu očitati pisanost. Ne, hvala Boga,

mi imamo le enega Zelenika in ta ni nikini Brež pjan ... In sploh, ko bi bil Zelenik živo živ pjan, kaj briga to koga? Kaj briga to na prške. Pad dolgojezičnega Linharta, ki se bode moral s Požarnim v peku s svoje grehe pokoriti? Dne 13. o. t. m. tembra sicer Zelenika niso nosile noge posejnjega n zanesljivo; tudi je bil njegov obraz že prevesli podoben slovenski zastavi, — ali pjan ni ov od P. In vendar je † † † Linhart v † † † „Stajen Flucher, pisal, da je bil Zelenik pjan. Zato ga je „Ah mož, fesor“ tudi tožil. Ali kér všeč svet te požar troške, ki znašajo pač par sto kron ... Edal je, sto kron, — oh, oh, koliko literčkov rjavična branvinčka bi se dalo z njimi kupiti? ... Nitrat izkljide, — Zelenik je hotel enkrat dokazati, da na bram pjanec in da sploh ni nikdar pjan, — in v prvi kazal je ... Kelnerca, hiter, prines' ga še s p liter!

Okrajni šolski svet v Ptiju vprašamo, kjer pride inkrat uljudno ali tudi prav odločno to-le: Kaj sadja, namen imajo šolska poslopja po deželi? Ali nbi dob morda zato iz krvavih kmetskih žuljev zida enkrat da priejajo prvaški hujškači te ali one vrste krov p svoje „teatre“ in druge ednake budalosti? Še 11. je po našem mnenju — šola, in nič druge, kater Mi zahtevamo torej odločno, da se enkrat tako še neha brezvestno izrabljane šolske poslopje napravijo prvaške komedijantovske namene. Dolžna je je okrajnega šolskega sveta je, da napravi te Iz v konec!

Dr. Povaleju gre slabo, presneto slabo. Tudi de perjene so proti njemu razne preiskave. Tudi vsa čas je uvela preiskava proti enemu njegovih poročav, slugi Krepeku. Čudno je le to, da her poz pusti Povaleja vkljub preiskavam še vedno upravna službi. Ljudstvo na ta način pač ne bode delo bilo zaupanja do finančne oblasti.

Bojkot se od strani ptujskih pravkorovnega vedno širi. Celo mokronose otroke se rabi vlo, naj namen. Tako smo videli te dni hčerko itak z bramnega krčmarja in „hausknehta“ „pri zamoru“ je tu ko je peljala in vodila kmete v prvaške štacije borovana. Čujemo, da se ta stvar večkrat zgodi. Tudi dr. razširjajo bojkot na ta način. Opozarmajo pravospravnost, naj nam naznanijo vsak tak slučaj. Edal, če skrbeli bodoemo, da si ohladijo razširjevalci biskro kota v zaporu vročo kri.

Veteransko društvo v Brežicah je na Iz Velil jem zadnjem občnem zboru sklenilo, da uvedemo slovensko komando. Mi gotovo nimamo nič prve temu, ako rabijo Slovenci v svojem občevanju prvaški slovenski materni jezik. Ali vse drugače sta jezev: stvar v društvih, kakor je n. pr. veteransko društvo. Kajti tu se ne gre za navadno občino na vanje, marveč za komando. Glavni namen več Vsaj jurenskega društva je vendar ta, da se širi, vglj. vladavci patriocično čustvo, to je ljubezen in zvestoba, to da avstrijskega cesarja in avstrijske domovine. Vida Sr teransko društvo torej ne more stati na nobenem tem g narodnostnem stališču, temveč vedno le na al. Pat strijskem, patriocičnem stališču. Ako zapusti dajice pozabi veteransko društvo ta svoj prvi namesto: ži potem naj se razpusti in naj poneha, ker ne ži SV. služi več imena veteranskega društva. In v vasko v teranskem društvu mora vladati nemški občin skupni avstrijski jezik. Kam bi prišla armada, kleriko bi se v nje zapovedovalo rečimo v vseh volitv Avstrijskem domačih jezikih! Ali bi ne bil tsi napi pravi babilonski stolp? In isto je z veteranskim, tej z društvu. Zato je pravi škandal, da so se pusti ži SV. brežiški veteranci zapeljati in so napravili ta nai mirni sklep, ki jih bode v javnosti le osmejaju in bode v njih društvu na ugledu in v vsakem se na drugem oziru škodoval. Predlog, da se uvede naši slovensko komando, je stavil neki mladi Pečnik. Ali splošno se govori, da ta predlog ni na taj d. govorom gnoju zrastel, marveč da je duševni občinstvani tega smešnega in nesrečnega predloga Franških Galle. Naj bode že ta ali oni krivec, na vsaj potem način je sprejeti predlog skandal, ki jemlji od društvu vso patriocično podlogo. Veteransko, ni društvo v Brežicah je s tem predlogom določilo, da ne stoji več na avstrijsko-patriocični fotografi podlagi. Zato ni čuda, da pametnejši člani marejali odobravajo tega koraka. Nasprotno ga obsojajo ti in nekaj članov je tudi že izstopilo. Sledili ju smrki bodoje i drugi. S tem svojim prvaško-fanatični sklepom si je društvo skopalo svoj lastni grobinoval.

Trojčki. Bivši kaplan Šlamberger, ki živi zdaj v in

nikdar k tudi primer sploh blizini Brežic, ima veliko, veliko sreče. Žena, s katero živi, mu je pred kratkem povila — trojčke. Pač mnogo, mnogo božjega blagoslova.

Požarna bramba v Veliki Nedelji priredila je 2. t. m. ob priliki odpotovanja njenega do sedanjega načelnika g. oskrbnika Flucherja slovensko veselico. K veselicu dospelo je tudi več gostov po požarnih brambah v Ptiju in Ormužu.

prost itak rav iz ato je placal Par ujnega Šola uzega at po- opip v lžnost temu o. Na udi se poma- dno v le do- ov še i v ta c zna- orcu" acune drugi prija- Po- boj- svoj- uvede proti vanju stoji anko obče- vete- gljobi ba do- Ve- men- a av- sti ali am- ne za- v ve- i kot nada, bil to skimi- ustili- a ne- mešil akem ije- i oče- Franc- vsak emlje- insko loka- tični- i ne- ojajo- i jim- ičnim- grob- daj- v blizini Brežic, ima veliko, veliko sreče. Žena, s katero živi, mu je pred kratkem povila — trojčke. Pač mnogo, mnogo božjega blagoslova.

Požarna bramba v Veliki Nedelji priredila je 2. t. m. ob priliki odpotovanja njenega do sedanjega načelnika g. oskrbnika Flucherja slovensko veselico. K veselicu dospelo je tudi več gostov po požarnih brambah v Ptiju in Ormužu.

G. Flucher, eden najvrlejših in splošno spoštovanij mož, je oddal najprve načelniku okrajne zveze požarnih bramb g. Joh. Steudte inventar brambe, ki se je našel v polnem redu. Potem se je vršilo požarniško zborovanje, na katerem je podal g. Flucher v prvi vrsti svoje poročilo.

Povedal je, da ima inventar velikonedeljske požarne brambe vrednosti 5033 kron in se je skoraj izključno iz lastnih sredstev nabavil. Požarna bramba je danes brez dolgov. Temu se ma v prvi vrsti g. Flucherju zahvaliti, kajti on

e znal s pametnim gospodarstvom in pridnim telom društvo razviti. Tako je svoj čas ustanobil v prid požarni brambi filialko družbe za po- abo sadja. Na ta način je pridobil požarni

Ali so idana, e tam r. Šola Brambi dobitka za 2600 kron. Nadalje je svoj as enkrat iz lastnih sredstev požarni brambi 100 kron podaril. Za zrejo krmilne repe, ki je

ehtala 11 kil, dobil je dobitek 100 kron v latu, katero je istotako požarni brambi podaril. n tako še večkrat. Da dokaže svojo požrtvovost napram potrebeni požarni brambi, daroval j je g. Flucher v slovo še nekaj čez 50

ron. Iz vsega tega se vidi, da je prienest g. Flucher požarni brambi ne samo moralne temeč tudi denarne žrtve. In tudi v tem oziru mu re vsa čast! Požarna bramba šteje danes 28

tanov, ki obžalujejo vsi iz srca, da mora g. Flucher slovo vzeti. Na zborovanju so govorili še hauptman Steudte, ki se je Flucherju za nje-

dovo delo v imenu deželne zveze zahvalil. G. inhart je spodbujal zbrane k pridnemu delu za požarniško stvar. Splošno se je g. Flucherja

osilo, naj tudi zanaprej velik nedeljske po- urne brambe ne pozabi. V ta namen imenovalo

ga je tudi za častnega člena požarne brambe. zborovanju so se udeleženci pri časi vina še dugo zabavali. Čast g. Flucherju, katerega se je

nasprotiški strani tako grdo in neosnovano padalo, čast mu, da je vnel v sreči resnih ožiskov potrebne požarne brambe. Njegovo

lo bode uspevalo!

Iz **Velike Nedelje** se nam piše: Z veseljem uznanimu našim somišljencim, da smo ustanovili veteransko društvo z nemško komando. Štejmo, da smo cesarja služili, tam se dobro msko naučili in to zvestobo tudi hočemo drati. Vsaj je lepše ako človek zvest ostane svetu vladarju, kot pa izdajalec postati. Žalibog se to danes med našim slovenskim ljudstvom

di, da Srba častijo, tja vlečejo svojo zvestobo, s tem grdim postopanjem blatio sebe in naš rod. Pa tako postopanje nima nikjer sreče, ker

izdajice hitro za ušesa prime. Mi pa vam

čemo: živeli veteranci, vsa čast vam!

Iz **sv. Marjeteta na dr. p.** se nam poroča: venciški volitev. 26. januarja 1909 smo imeli kaj občinsko volitev. Pri tej se je naredilo od

ani klerikalcev toliko napak, da se je vložil oti volitvi ugovor. Napak je bilo, ako ravno

naši nasprotniki tako "pametno" delovali, 16. o tezadevi bodemo svoj čas že še poročali.

Iz **sv. Lovrenca sl. gor.** se nam piše: Pri

nini miru in zmiraju se hujška proti miroljubnij ljudem, kateri niso zagriženi Srbi ali Rusi,

kaj se napadajo osebe, katere vendar skrbijo, se naši pridelki pokupijo? Ako imate res

čansto ne samo na jeziku, ampak tudi v u, tak dajte vendar enkrat mir. Ako ste res

kristjani, dajte mir, drugače smo primorani, nemških listih razodeti vaše lumarjake; ako se

to potem tudi nemški kupci ogibali našega, oti, katerih še danes res veliko denarja imo, ni to naša krivda!

Zaradi ponarejenja denarja so zaprli v Kon-

h fotografia Joh. Tomse. Baje je bil v zvezi onarejalci denarja na ptujskem polju.

Lepi tički. V Celju so vjeli širki 11—14

le smrkoline, ki so v nemški cerkvi nabiral-

udri in denar kradli. Dva teh mladih tatov

sinova kršmarice prvaškega "podpornega

štva" in rogovilita že zdaj dostikrat s hujška-

jočimi pesni po Celju. Mati naj bi jih raje učila poštenosti nego hujškanja in narodnostne gonje.

Brata umoril je v prepisu v neki krčmi v Zgornjemgradu Franc Spech. Divjak je hotel najprve lastnega očeta pretepsti in ga je tudi ranil. Kèer se je brat za očeta potegnil, ga je zabodel in tako težko ranil, da je umrl.

Iz Koroškega.

Iz Sel (Zell) se poroča listu „Freie Stimmen“ m. dr. sledeče: Splošno se hvali naravne krasote selske doline. Žalibog, da tuji te lepe pokrajine ne bodojo več obiskovali, ker se kažejo mogočneži tamošnjega prebivalstva za nasprotnike Nemčev. Vsa pokrajina kaže sicer na zvezo z nemškim severom; na jugu pa onemogoči strma Košuta zvezo s slovansko Kranjsko. Prebivalci te krasne doline so gotovo v vsakem oziru vezani na promet z Nemci, zlasti zato, ker jim poljedelstvo pri danih razmerah ne more dosti nesiti. Ali tamošnji mogotci se prezobzirno proti vsemu borijo, kar je nemškega. Občina Šele poskuša celo, občevati z oblastmi edino v slovenskem jeziku. Občinskega pisarja dela znani dr. Brejc iz spodnjega Štajerske (Ponikve). Prvaški agitatorji od zunaj so našli hitro v Selah dobra tla. Najhujši pa je v Selah boj za šolo. Šele leta 1895 nastala je tam enorazredna šola, kateri se je kmalu potem drugi razred priklopil. Šola je bila utrakvistična, kar tamošnjim pravkom, zlasti pa župniku Nagel ni dopadlo. Zato so tudi tako dolgo delali, da so l. 1899 razdelili šolo in uresničili dva razreda, od katerih je ostal eden utrakvističen, drugi pa čisto slovenski. In obe šoli stojita pod enim vodstvom ter sta v eni hiši. Hujškanje proti utrakvistični šoli pa je šlo naprej; pomagal mu je tudi župan Užnik. Veliko prebivalcev selske doline seveda s tem Nemcem sovražnim postopanjem ni bilo zadovoljno. Kdor občuje s kmeti, sliši v tem oziru prav čudne glasove. Tako je dejal neki stari kmet: „Rad bi dal par stotakov, ko bi le toliko nemškega znaš, da bi zamogel prodati svoje dile“. In neki mlajši prebivalec je menil: „Ako bi mi hotel kdo to malo nemščine, katero znam, vzeti in bi mi hotel zanj najlepše posestvo v Selah dati in jaz naj bi šel potem se enkrat k vojakom, rekel bi mu: lepo se zahvalim“. — Tudi babjeverstvo se rabi, da se hujška vsaj med starimi babami v Selah proti nemški šoli. Babe govorijo zdaj vse mogoce o peklu in vragu proti nemški šoli. Nadalje trdijo prvaški hujščaki: Ako se ljudje nemškega učijo, bodojo se izselili in kmet ne bude dobil več poslov. Kakor da bi se le slovensko govorči ne znali poiskati službe na Kranjskem! Neki posebno pametni prvak je celo dejal: „Nemško znati je že dobro, ali nemško se učiti, je slabovo!“ Ali tudi v Selah pošiljajo bogatejši svoje otroke proč, da se nemškega prinučijo. — L. 1906 izvolilo se je župnika Nagel za načelnika krajnega šolskega sveta. Zdaj je pričela hujškarija iz novega. Šolski svet je pošiljal dopise oblasti nazaj, češ da na Selah noben človek nemškega ne razume. Druge spise se je pustilo nerešene ležati. Ko pa je župnik videl, da je ljudstvo vendar v pretežni večini zato, da se nemščina uči, prišel je na novi trik. Delal je zmešnjavo kjerkoli je bilo mogoce. Neki učitelj Schmidt je na šolsko steno široki plavoredči-beli trak naslikal. In končno se je celo zlasti od strani župana hujškalo na šolski štrajk, ki je tudi od 19. julija do 31. avgusta trajal... To je bilo končno tudi kmetom že preneumno. Septembra lanskoga leta je prišlo več selskih kmetov k deželnemu vladu v Celovec in prosilo, naj se jim za božjo voljo vendar nemško šolo pusti. Le eden teh kmetov je govoril malo nemščega, ali vsi so hoteli vsaj za svojo deco nemški produk itd.... Mi vprašamo oblast, kaj misli ukreniti glede te fanatične gonje prvakov. Ali čaka oblast morda na to, da se bode — ljudstvo samo pomagalo? Ljudstvo na Koroškem ne mara hujškarije. Nemščina je potreba, zveza, skupno delo z Nemci pa istotako! Oblast, stori svojo dolžnost!

namen porabit, da se nakupi krma in slame ter se po primerno nizki ceni kmetom prepusti. Na prvi pogled je to res kako hvalevredno za videti, toda če si to akcijo natančneje pregledamo, stvari ni tako hvalevredna kakor bi si kdo misil. Storila se je pri tem počenjanju napaka za napako; prva in glavna napaka je pač bila ta, da je vrlada vkljub hvalevrednega prizadevanja c. k. kmetijske družbe, c. k. namestnije, raznih c. k. glavarstev in nekaterih marljivih poslancev dovolila smešno malo svotico v ta namen. Če je vrlada hotela s to podporo doseči, da ne napravi pomanjkanje krme prehudi vtis na napredek naše živinoreje, da se ohrani vsaj najboljša plemenska živina, bi se bila mogla suši primerava svota dovoliti, tako da bi vsi posestniki brez izjeme na število živine lahko pri vrladi krmila naročali in tudi dobili, kajti nesmisel je, onega kmeta kateri se edino z živinorejo peča, večinoma nobenih drugih dohodkov nima, zavoljo tega od podpore izključiti, ker redi — nad deset glav živine. Ravno tisti kmetje, kateri redijo večjo število živine, imajo po navadi lepo mlado plemensko živino, in na to živino se je vprid italijanskega mašterja popolnoma pozabilo.

Pa dostikrat so bili ti kmetje, ki redijo nad 10 glav živine, še le bolj srečni ko oni koji redijo manj.

Prvi se vsled te modre odredbe vsaj niso zanašali na krmo, medtem ko so zadnji trdnou upali da dobijo krmila tem gotove v naročeni množini, ker so si ja itak manj naročali nego jimi je vrlada dovolila naročati.

Dragi bralec, ne boš verjel, da so postavim v rogaškem okraju kmetje komaj 14% naročene množine dobili; kaj si naj s tem pomagajo — cena pri goveji živine je medtem tako znatno padla, da se živinice le še za veliko zgubo prodati da; kako pa naj vbojni kmeti in kočar zdaj s to državno krmilo in slamo svojo žival preživi, to ne vem. Znani so mi slučaji ko je posamezen — slišite in strmite — 10, rečem deset kil sena dobil; precej je takih katerim je bila usoda tako mila da so dobili 30 kil.

Tu in tam je bil seveda kateri tudi bolj srečen, če si je namreč naročil 2000 kg sena in je potem v resnici 280 kil dobil. Le edini slučaj mi je v okraju znan, da je eden posameznih dobil 2200 kil slame, gotovo pa je ta gospod naročil svoječasno najmanj en cel vagon za se.

Kakor se sliši so nekateri okraji v tej zadevi nekaj na boljšem; tako sem od zanesljivih uglednih možov v gornjogradskem okraju zvedel da so tam posamezni dobili po 20—30 in še več metercentov sena in celo po pol vagona slame, to je gotovo tudi popolno primerno; neprimerno pa je razmerje med našim okrajom, v katerem cele občine komaj po 10 metercentov dobijo in med prej navedenem gornjogradskem okrajom, kje posamezniki po petkrat več dobijo ko pri nas ena občina.

Rad verujem, da se je vsak c. k. glavar in posebno še ptujski za kmete v njegovem okolišu z vso močjo potegoval; ne vem pa kako so ravnale potem više in najvišje inštanci.

Ena velika napaka se je zgodila pri občini delitvi na glavarstva od strani c. k. namestnije oziroma glavnega pomožnega odbora v Gradiču in sicer skoz to, da so se ozirali na naročeno množino in ne na število živine.

Samoumevno je, da bo tisti kmet kateri ima za čem, več krme za isto število naročil nego oni ko še dostikrat za sol nima; tako je naprimer naročil kmet A. v neki vasi pri Gorjemu gradu za 8 glav živali 48 metercentov sena in 38 metercentov slame, medtem ko je zadolžen kmet T. blizu Rogatca tudi za 8 glav naročil 800 kg sena in 300 kg slame. Če bi se bilo oziralo na število živine bi naš kmet T. pri Rogatcu potem gotovo naročeno množino in polno dobil, medtem ko bi se kmetu A. primerno manj dalo.

Znano pa mi je da je A. za 8 glav živine najmanj trikrat toliko dobil nego je kmet T. naročil za svoj 8 goved, naših T. pri Rogatcu pa je dobil okoli 120 kg sena in toliko slame; škoda da so časi čudežev nehalni; potreba bi bila, da bi se tukaj z malim veliko nasitilo. Vrlada je bila o posledkah suše pravočasno poučena, pregovor pravi; kdor hitro da, da dva-

Letošnja državna podpora povodom suše in nje napake.

Kakor se je v tem listu že večkrat čitalo, je sklenila vrlada gotovo svoto denarja v ta